

KRÁLOVNO SVATÉHO RŮŽENCE, ORODUJ ZA NÁS

**"Pane, neprosím abys mne sundal z mého kříže, jen mi dej sílu,
abych své bolesti mohla obětovat za ty,
kteří Tvého milosrdenství potřebují"**

do páteční noci zazněla v rámci pořadu ŽIVÉHO RŮŽENCE na rozhlasových vlnách radia PROGLAS tato prosba neznámé posluchačky. Poté s hlubokou vírou ve vyslyšení, zazněl éterem pátý desátek bolestného růžence, modlený se střídavě posluchačkou a moderátorem.

Je tomu tak každé úterý a pátek od půl jedenácté večer, kdy se nad naší republikou ale nejen nad ní, rozprostře lidskýma očima neviditelná síť proseb za uzdravení nebo díkůvzdání. Různými obtížemi tělesnými i duševními zraněná srdce prosí, aby se posluchači připojili k modlitbám volajících. Třeba za Svatého otce, za zdraví v rodině, za nalezení práce, za mládež, za vše, co bolí a trápí.

Není v lidských silách spočítat, kolik lidí ponocuje jen proto, aby se této rozhlasové pobožnosti mohli alespoň poslechem účastnit. Ty noční Zdrávasy, vyslovované často zadržávajícím se hlasem, nesoucí v sobě prosby a přání, plné důvěry ve vyslyšení znějí jinak, než monotónní odříkávání desátků, které tak často slýcháme v některých kostelech.

Naladte i svůj přijímač na vlnu 107,5 MHz (Brno-Hády) a staňte se i vy jedněmi z těch, jejichž prosby pohnou nebesy. Je přece říjen, měsíc

KRÁLOVNY SVATÉHO RŮŽENCE.

V zábrdovickém kostele Nanebevzetí Panny Marie se společně modlíme svatý růženec každý den kromě pátku přede mší svatou, to je v 17.30 hodin.

DUCHOVNÍ OBNOVA FARNOSTI

Jak připomíná letopočet na kříži, visícím na vnější zdi Čenstochovské kaple, uplyne v letošním roce 110 roků od lidových misí, konaných v Zábrdovicích. Jak bylo dříve panem farářem Rousem oznámeno, bude se v měsíci říjnu konat DUCHOVNÍ OBNOVA zábrdovické farnosti. Lidové misie, jak je nazývají kněží kongregace redemptoristů, se podle sdělení otce Jiřího Šindeláře, který přijel navštívit naši farnost z Hory Matky Boží u Králík v neděli 5. října 2004, budou konat formou Devítidenní pobožnosti. Jejich podrobný obsah naleznete na další stránce.

LIDOVÉ MISIE – BRNO ZÁBRDOVICE 16.-24.10.2004

SOBOTA 16.10.	18.00	„MŮŽEME SE JEŠTĚ ZMĚNIT?“ - zahájení misí, mše sv.
NEDĚLE 17.10.	8.00	„BŮH JE LÁSKA“- mše sv.
	9.45	„BŮH JE LÁSKA“- mše sv.
	14.00	setkání s mládeží na faře na téma: „život s Ježíšem“
	16.00	katecheze pro ženy v kostele, poté možnost besedy na faře
	18.00	„BŮH JE LÁSKA“- mše sv.
PONDĚLÍ 18.10.	8.00	škola modlitby
	8.40	„HŘÍCH“ – mše sv.
	10.00	možnost návštěvy domova důchodců, školy, nemocnice, ...
	15.30	setkání pro mladší děti (1.-5. třída)
	17.30	škola modlitby
	18.00	„HŘÍCH ČLOVĚKA A SPÁSA V JEŽIŠI KRISTU“- mše sv.
	19.00	katecheze pro muže spojená s besedou (na faře)
ÚTERÝ 19.10.	8.00	škola modlitby
	8.40	„ZPOVĚĎ – SVÁTOST SMÍŘENÍ“ - mše sv.
	10.00	možnost návštěvy domova důchodců, školy, nemocnice, ...
	15.30	setkání pro starší děti (6.-9. třída)
	17.30	škola modlitby
	18.00	„MISIJNÍ SLAVNOST SMÍŘENÍ“- mše sv.
	19.00	katecheze o zpovědi, jako o „svátosti smíření“ pro mládež i dospělé
STŘEDA 20.10.	8.00	zpovídání, škola modlitby
	8.40	„CÍRKEV“ – mše sv.
	17.30	zpovídání, škola modlitby
	18.00	„O POSLEDNÍCH VĚCECH ČLOVĚKA“- mše sv.
ČTVRTEK 21.10.	8.00	zpovídání, škola modlitby
	8.40	„PÍSMO SVATÉ“ – mše sv.
	17.30	zpovídání, škola modlitby
	18.00	„EUCHARISTICKÁ SLAVNOST“- mše sv., na závěr adorace
PÁTEK 22.10.	8.00	zpovídání, škola modlitby
	8.40	„UTRPENÍ V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA“- mše sv. spojená s udělováním svátosti pomazání nemocných
	10.00	možnost návštěvy nemocných v domácnostech (během dne)
	17.30	zpovídání, škola modlitby
	18.00	„BÝT SVĚTLEM A SOLÍ SVĚMU OKOLÍ“- mše sv. zaměřená zvláště pro mladé lidi
19.00	setkání s mládeží na faře na téma: „láska a povolání“	
SOBOTA 23.10.	8.00	zpovídání, rozjímavý růženec
	8.40	„PANNA MARIA“ – mše sv.
	13.30	setkání a katecheze pro ROMY (na faře)
	14.30	promítání krátkého filmu – „poutní místo Králíky“, beseda s misionáři (na faře)
	15.30	zpovídání, novéna k Panně Marii Matce Ustavičné Pomoci (kostel)
	16.00	„PŘEDEVŠÍM VŠAK MĚJTE LÁSKU“- mše sv. spojená s obnovou manželských slibů
	19.30	pozvánka do kina na nový film „QUO VADIS“
NEDĚLE 24.10.	8.00	„KRISTŮV KŘÍŽ“- mše sv.
	9.45	„KRISTŮV KŘÍŽ“- mše sv. a závěr misí

PAMÁTKA PANNY MARIE RŮŽENCOVÉ

Jak je známo byla tato památka zavedena do církevního kalendáře papežem Piem V. Tento pontifik, vlastním jménem Antonio Ghislieri, žijící v letech 1566 až 1573, stál v čele církve v dobách, kdy Evropu ohrožovaly hordy Turků z Osmanské říše. Energický asketický papež věděl, že proti zlu nelze bojovat jen zbraněmi, ale především modlitbou. Jako člen řádu sv. Dominika a velký mariánský ctitel, byl horlivým šířitelem modlitby Svatého růžence, který však měl v té době různé varianty. Proto této modlitbě, z moci papežského úřadu, dal roku 1569 definitivní podobu. Vědom si velkého nebezpečí hrozícího západnímu křesťanství z Osmanské expanze, zmobilizoval tzv. Svatou ligu, která měla spolu se spřátelenými státy čelit tureckému nátlaku.

Dne 7. října 1571 došlo mezi oběma stranami u Lepanta k velké námořní bitvě. Ve snaze ovládnout Korintský záliv, shromáždili Turci, vedeni Ali pašou u severního vjezdu do zálivu 200 plavidel. Tady narazili na tuhý odpor flotily papežské Svaté ligy, posílené loďstvem z Benátek, Janova i dalekého Španělska. V čele křesťanských vojsk byl admirál don Juan d'Austria. Došlo ke krvavému střetu. Mezi španělskými bojovníky byl i pozdější autor románu „Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha“, Miguel de Cervantes Saavedra, který v bitvě přišel o ruku.

Svatá liga, posilovaná ze zázemí modlitbami Svatého růžence, k nimž vyzval Evropany dominikánský papež, zvítězila. Zmocnila se nejen 117 tureckých galér, ale osvobodila z osmanského zajetí kolem 10 tisíc křesťanských otroků. Katolický svět přisuzoval vítězství u Lepanta mocné přimluvě Panny Marie, vzývané právě modlitbou Svatého růžence.

Proto papež Pius V. rozhodl, aby od roku 1572 bylo toto vítězství, vždy o první říjnové neděli, připomínáno památkou na Pannu Marii Růžencovou. Na výročí den bitvy 7. října, byla tato památka ustanovena roku 1913.

Současný tak zvaný Velký růženec zachycuje ve svých meditačních tajemstvích průběh života našeho Pána od Jeho početí až po nebeskou korunovaci Jeho svaté Matky. Ve výročí den svého pontifikátu, 16. října 2002 vyhlásil Svatý otec Jan Pavel II. Rok svatého růžence a dosavadní meditace rozšířil o tzv. RŮŽENEC SVĚTLA. V salesiánských komunitách se jej modlí tímto rozjímavým způsobem:

Růženec světla

1. JEŽÍŠ, KTERÝ SE DAL V JORDÁNU POKŘTÍT Prosíme:
  - aby se lidé odvrátili od svých sebeklamů a přijali pravdu
  - abychom poslouchali hlas svého svědomí, konali poctivé pokání a stali se opravdu novými lidmi,
  - abychom se nad nikoho nevyvyšovali, zbytečně nikoho nekritizovali, ale uznali, že sami potřebujeme odpuštění a pracovali na sobě.
2. JEŽÍŠ, KTERÝ (na svatbě v Káni) VODU VE VÍNO PROMĚNIL Prosíme:
  - abychom si vážili prostého lidského štěstí,
  - aby manželé vytrvali ve svých svatebních slibech, byli si věrní a vytvářeli šťastné rodiny,
  - abychom uměli silou Ducha - Lásky každodenní život měnit v radostnou slavnost

3. JEŽÍŠ, KTERÝ KRÁLOVSTVÍ BOŽÍ HLÁSAL Prosíme:
-abychom hledali spravedlnost a ne jen osobní prospěch,
-abychom celým životem a bez velkých řečí svědčili o radostné pravdě Evangelia
-abychom se uměli ztišit a mohli uslyšet Boží hlas.
4. JEŽÍŠ, KTERÝ SE PŘED APOŠTOLY SLAVNĚ PROMĚNIL Prosíme:
-abychom pevně věřili v Kristovo Božství a slavné zmrtvýchvstání
-abychom ve všem poslouchali a následovali Pána Ježíše, neboť nám ho Bůh Otec dal za vzor
-aby Pán Ježíš utišil bolesti těch, kdo k němu volají, a jednou jim dal tělo oslavené
5. JEŽÍŠ, KTERÝ SVÁTOST OLTÁŘNÍ USTANOVIL Prosíme:
-abychom svátostný chléb přijímali s pokornou úctou, vážili si i všedního pokrmu a pamatovali na hladovějící,
-abychom se naučili druhým sloužit a vážili si těch, kdo tak činí,
-abychom byli skutečně obětaví, neboť náš Pán byl obětavý do krajnosti.

Prosíme, aby nás na přímluvu Panny Marie, Prostřednice všech milostí po celý život vedlo
světlo Kristovy lásky.

SLOVO OTCE BISKUPA VOJTĚCHA

Milé sestry, milí bratři, moji milí diecézané

v roce 2007 oslaví naše diecéze 230. výročí od svého založení. Rád bych tuto historickou událost připomněl také vydáním vzpomínkové publikace, na které se jako autor může podílet každý z vás, od nejmenších až po ty, kteří pamatují nejlépe.

Biskupství a diecéze, to není jen území, to jsou především lidé, kteří na něm žijí, pracují, modlí se, prožívají své osudy, radosti i bolesti. Kniha bude sestavena z vašich vzpomínek, příhod, setkání, zastavení, zážitků, významných, humorných či zajímavých událostí, které jste prožili ve spojení s brněnským biskupstvím, katedrálou sv. Petra a Pavla nebo s vaší farností či místním kostelem. Věřím, že si společně připomeneme věci dávno zapomenuté, které by však zapomenuty zůstat nemusely, snahy a úspěchy vás, vašich předků či předchůdců, kteří svými modlitbami a životem pro Boha budovali v brněnské diecézi základy, na nichž dodnes stavíme.

Své příspěvky, jež by neměly překročit rozsah 30 řádků, aby se dostalo na všechny, posílejte prosím do 31. ledna 2005 na adresu biskupství. Přiložit můžete také fotografie. Těšíme se na naše společné dílo a všechny vás provázím svými modlitbami.

Žehná váš biskup Vojtěch

Příspěvky zasílejte na adresu: Brněnské biskupství-sekretariát,

Petrov 8, 601 43 Brno,

eventuálně: e-mail: jandlova@biskupstvi.cz

Významné svátky a výročí v následujícím období

- 3.X. - Sídelní biskup plzeňské diecéze Mons. František Radkovský se dožívá 65 let svého života
- 4.X. - Památka svatého Františka z Assisi
- 5.X. - První prezident České republiky Václav Havel oslaví své 68. narozeniny.
- 7.X. - Památka Panny Marie Růžencové - 1571 vítězství u Lepanta
- 15.X. - Památka sv. Terezie od Ježíše, panny a učitelky církve
- 16.X. - si připomeneme, že před 26 roky byl zvolen papežem kardinál Karol Wojtyła, který přijal jméno Jan Pavel II.
  - Zahájení Duchovní obnovy zábrdovické farnosti 2004, která bude do 24.10.
- 25.X. - Povedou ji otcové redemptoristé z Hory Matky Boží u Králik
- 28.X. - Svátek sv. Šimona a Judy, apoštolů, zároveň Státní svátek České republiky
- 29.X. - V brněnské diecézi památka blahoslavené Marie Restituty Kafkové - panny a mučednice. 62.výročí jejího odsouzení nacistickým soudem k smrti.
- 1.XI. - Slavnost všech svatých
- 2.XI. - Dušiček - Památka na všechny věrné zesnulé
- 13.XI. - Památka sv. Anežky České, panny - 15. výročí jejího svatořečení
- 17.XI. - Památka sv. Alžběty Uherské, řeholnice. - 65. výročí zastřelení studenta Jana Opletala - Státní svátek - Den boje za svobodu a demokracii - 15. výročí zahájení odporu studentů proti komunistickému režimu
- 21.XI. - Slavnost Ježíše Krista Krále
- 28.XI. - První neděle adventní - Dá-li Pán, vyjde 1. číslo XIII. ročníku Života zábrdovické farnosti

Koncertovali zpěváci z Německa

Na svém turné hostoval v našem kostele v neděli 1. srpna 2004 STUTGARTER ORATORIENCHOR, který pod vedením svého dirigenta Enrica Trummera zpíval při bohoslužbě mši D-dur opus 86. Antonína Dvořáka. K varhanům zasedla Michaela Trummerová, střídající našeho regentschoriho Zdeňka Hatinu. Po večerní mši svaté přidali němečtí hosté další varhanní skladby skladatelů Jana Křtitele Kuchaře: Fantasii G-moll, Jana Kličky: Legendu D-dur a B.A. Wiedermanna: Ave Maria. Početní posluchači odměnili pěvce dlouhotrvajícím potleskem.

TURZOVKA - 40 roků milosti

Ze stejnojmenné knihy Eleny Šubjakové, vydané nakladatelstvím Združenie „ŽIVÁ VODA TURZOVKY“, 1999 úryvky vybral a převedl Vám

PŘEDMLUVA

"Panna Mária si razí cestu pomaly, ale isto. Pomaly, ale isto sa zmocňuje i našich srdc, aby ich darovala Trojjedinému Bohu. Na Turzovke mi imponuje to, že naša Mať Dobrotivá prichádza cez maličkých, posledných a bezvýznamných. Tak isto sa prejavila v La Salette, v Lurdech i vo Fatime. Je mi len ľúto, že La Saletta prišla iba raz a celá dedina sa obrátila k Bohu. Dokedy bude čakať na naše obrátenie ??" Sestra Bernadeta Pánčová, Vrúcko, 7.júla 1999

Byla slunečná neděle 1. června 1958 - Svátek Nejsvětější Trojice. Lesní dělník a pomocný hajný Matúš Lašut stoupal pěšinou z Turzovky na kopec Okrouhlá, jak mu přikazovala pro ten den služba. Byl nepokojný. Myslel na to, že by měl být v kostele na mši svaté - ale povinnost je povinnost. Rozhodl se, že se alespoň pomodlí u obrázku Panny Marie, který visel na stromě v místech, kterému lidé z okolí říkají Živčák. Bylo po dešti, mokro, takže si klekl na plochý kámen nedaleko obrázku a ponořil se do modlitby. Ještě ani nedokončil Zdravas, když nalevo od sebe mezi stromy zahlédl krátký záblesk. Při pohledu tím směrem užasl... Dále úryvek vlastních slov Matúše Lašuta, jak si vidění zapsal:

„...Vo vzdialenosti asi 12 m. som videl vo výške asi 2 m. nad zemou, akoby na podstavci, sochu LURDSKEJ PANNY MÁRIE. Bola vysoká viac ako 2 m, oblečená do bieleho rúcha prepásaného modrou stuhou, z hlavy jej splýval dlhý závoj. Ruky mala zopnuté a cez ľavú ruku jej visel dlhý ruženec. Tvár mala mierne oválnu, bielučkú. Vyzerala ako 16-17-ročné dievča. Bola obrátená smerom na východ, kde som aj ja kľačal..."

Zjevení se opakovalo hned následující sobotu 7. června, také 21. června a o měsíc později 7. a 21. července. V neděli 7. září 1958 se konalo v Turzovce sv. biřmování. Toho dne pociťoval Matúš opět mocnou touhu vystoupit k obrázku Panny Marie na Živčák. Proto šel na ranní mši svatou a po ní se vydal přes tři kopce Predný, Plytký a Prostředný vršok vzhůru. Cestou několikrát upadl čelem k zemi a oči se mu pláčem zalily slzami. Seběhli se k němu lidé a vyptávali se, co se mu stalo. Tehdy poprvé vyprávěl o svých zjeveních. Tak se stalo, že ještě týž den se zpráva o zjevování Panny Marie na Živčáku rozšířila po okolních obcích. A hned druhý den, o svátku Narození Panny Marie, putovali na kopec první poutníci.

**Poutníci z Brna - Zábrdovic se vydají na Turzovku v sobotu 9. října 2004.
Odjezd autobusu od kostela Nanebevzetí Panny Marie je v 7.00 hod.**

Pozn. K překročení hranic na Slovensko stačí občanský průkaz.

DOPIS OD LEENY REBELLO

Dopis je určen všem, kteří svými fin. dary přispívají do kasičky farní charity a jsou tedy adoptivními rodiči Leeny Rebello. Bůh jim zaplatí.

Drazí „adoptivní rodiče“,

srdečné pozdravy od Leeny. Daří se nám zde dobře a doufáme, že i Vám se daří dobře. Modlím se za vás a vaše rodiny každý den. Mám jednu velmi smutnou zprávu: náš otec, který se o nás velmi dobře staral, zemřel v prosinci na infarkt. Toto neštěstí znamená pro moji matku břemeno. Jsme velká rodina. Můj bratr Vincent měl nehodu a poranil si nohu. Při jízdě na kole se střetl se skútrelem. Nyní nemůže chodit do práce. Má sestra Esprance se připravuje na to, že začne chodit do zaměstnání se starší sestrou Terezou, neboť matka nás dokáže zabezpečit jen s obtížemi. Ani náš dům není dostavěný. Bydlíme v boudě.

Dostala jsem vysvědčení. Postupuji do 8. třídy. Dokončila jsem základní školu a budu pokračovat na střední. Ta je velmi daleko od domova, takže matka chce, abych se sestrou Vanizou nastoupila do internátní školy. Nemáme ale na zaplacení poplatků v internátě za ubytování a stravu. Nezbyvá než čekat a doufat. Nyní mám prázdniny. Můj bratr John jde do 7. Vicky do 3. a Vaniza do první třídy.

Dostala jsem sešity, deštník a další věci do školy. Velmi vám děkuji.

U nás se uskutečnily volby do státních a ústředních (federálních) orgánů. Má matka a sestra Tereza byly volit. Na výsledky zatím čekáme.

Vaše podpora je pro nás velikým přínosem. Ještě jednou vám děkuji.

Halga, květen 2004 S láskou Leena Rebello

Přílohou k dopisu byly informace z Oběžníku o činnosti střediska. Z nich vybíráme: „Studium je základem, na kterém stojí budoucnost“ Naším hlavním úkolem je umožnit chudým a potřebným dětem získávat základní vzdělání. Vaše „adoptivní dítě“ ukončilo další rok studia. V příloze naleznete výroční studijní zprávu. Zároveň napomáháme rozvoji místních společenství poskytováním služeb. Skrze ně pomáháme bezdomovcům, nemocným, vdovám a strádajícím. Rovněž řídíme Technickou školu. Ta poskytuje vybrané životní dovednosti těm mladým lidem, kteří školu nedokončili či se nemohou dále vzdělávat. Máme následující kurzy: klempíř, elektrikář a technik pro navíjení el. motorů, elektromechanik a opravář el. spotřebičů, krejčí a návrhář oděvů, radiotelevizní technik, kurs sekretářky a používání počítače a víkendové lekce hudby (vokální i instrumentální), kreslení a tance. Pražská charita zprostředkovala sponzorování 2231 dětí a dalších 500 je na čekací listině. Hlavními problémy naší společnosti jsou chudoba, analfabetismus a nezaměstnanost.

Poznámka redakce ŽZF: Dopis Leeny Rebello byl přeložen z angličtiny a poněkud zkrácen. Oběžník obsahuje dále přehled akcí, které středisko pro děti a mládež v North Kanara (INDIA) uskutečnilo od října 2003 do března 2004.

Několik otázek pro otce Jiřího

1. Od poloviny srpna se kolem našeho zábrdovického kostela pohybují stavbaři. Jedni pokrývají novými taškami střechu, jiní vrtají různé sondy. Víme, že smyslem těchto prací je uchovat tuto nádhernou barokní svatyni příštím generacím. Na jak dlouhé období jsou práce plánovány?

O.Rous: Všechny firmy pracující na opravě kostela mají ve smlouvě termín dokončení listopad 2004. Jak to bude ve skutečnosti, to nevím.

2. Z jakých finančních zdrojů jsou tyto práce hrazeny?

O.Rous: Na zajištění statiky jsme dostali ze státního rozpočtu 6 milionů korun, na opravu střechy přispěl Magistrát města Brna 400.000 korunami a na pokrytí střechy jsme získali od Jihomoravského kraje dalších 160.000 korun

3. Na renovaci ozvučení se nedávno konala finanční sbírka. Kolik peněz vynesla a kdy bude rozhlas instalován?

O.Rous: Nakonec se během dvou týdnů vybralo 50.100.- Kč, zbytek doplatil sponzor. Ozvučení už je složeno na faře, jeho instalace může být záležitostí jednoho měsíce. Trochu ale váhám, jestli tak nákladnou techniku instalovat do prostředí, kde se tolik práší. Snad bude rozumnější, počkat na ukončení pilotáže uvnitř kostela.

4. Mnozí, především starší návštěvníci si stěžují, že zvláště při homiliích v Čenstochovské kapli, při větším počtu návštěvníků, kteří se do ní nevejdou a zůstávají v chrámové lodi nerozumí a neslyší. Neuvažuje se i o ozvučení kaple?

O.Rous: Ozvučení kaple zatím není v plánu. Těšilo by mě, kdyby lidé vzniklou situaci brali jako povzbuzení jít dopředu. Tam je zatím místo vždycky. Je také možné přinést si židle z kostela, protože prostoru máme v kapli dost.

Ptal se a za redakci Života zábrdovické farnosti otci Jiřímu děkuje VaM.

VZPOMÍNKA NA PUTOVÁNÍ PO SVATÉ ZEMI

Pokračování – Čtvrtek 26. března

Dopoledne jsme jeli do Betléma; do již známého obchůdku, ve kterém jsme již jednou měli možnost nakupovat; opět utrácet peníze. Na kontrole check pointu jsme nestrávili hodiny, ale jen pár minut. Poté jsme zůstali po celý zbytek dne v Jeruzalémě.

Damašskou branou jsme vstoupili do arabského města a došli jsme až k pevnosti Antánia. Pevnost Antánia nechal postavit Herodes Veliký a pojmenoval ji podle římského císaře Marka Aurelia. Dnes se zde nachází františkánský klášter a kaplička bičování. Tady začíná Via Dolorosa (křížová cesta), která končí u baziliky Božího hrobu. Je to stará část Jeruzaléma plná úzkých uliček s přeplněnými obchůdky a bazary. Vzdálenost ke hrobu je asi 800m. První dvě zastavení křížové cesty se nacházejí přímo

v pevnosti, dalších sedm v ulicích a pět v bazilice Božího hrobu.

Bazilika Božího hrobu je vybudována na místě ukřižování a hrobu Pána Ježíše. Vpravo od vchodu do baziliky vystoupíme na vrchol kalvárie, kde pod oltářem je kámen, kde stál Kristův kříž. Naproti vchodu do baziliky je mramorová deska, kde Ježíšovo tělo připravili do hrobu. Odtud kousek, asi 30m, je boží hrob. Je rozdělen na dvě části. První část je tzv. Kaplička anděla, kde je ve sloupu část kamene, kterým byl hrob zakrytý. Odtud se vchází do druhé části nízkým vchodem, kde je pod mramorovou deskou Ježíšův hrob. Bazilika patří šesti církvím. Každý den ji však odemyká muslimská rodina, které nepatří nic. Zde jsme měli rozchod, mohli jsme se modlit nebo jít do arabských uliček nakupovat.

Kumrán

Je místo objevu nejvýznamnějšího biblického nálezů minulého století. Nachází se v údolí Velká roklinka na severním břehu Mrtvého moře, na nejnižší položeném místě zemského povrchu. Od průvodce jsme se dozvěděli, že tento objev našel náhodou beduín, který hledal zatoulané ovce a do jedné z jeskyň hodil kámen. Zaslechl zvuk, který mu připomněl rozbíjení džbánů. Nahlédl blíže a našel svitky spisů...Byly napsané na pergamenu a na kůži. Prozkoumáno bylo asi třicet jeskyň a našli se další svitky. Střepy džbánů pochází z helénsko-římského období, do r 30 před Kristem – 70 roků po Kristu. Jedním z nejčinnějších nálezů – hebrejské znaky z 1. a 5. knihy Mojžíšovy a Izaiášovi texty. V Kirbet Kumráně, nedaleko jeskyň, kde objevili první svitky, narazili na trosky obydlí a hřbitova.

Mrtvé moře

Mrtvým mořem se nazývá pro nedostatek rostlin a živočichů, které zde pro slanost vody nemohou žít. Dříve prý bylo 250km dlouhé, dnes je to pouze 75km šířka je 16km a hloubka 400m. Obsah vody se stále zmenšuje kvůli prudkému vypařování. Teplota vzduchu je v letních měsících až 50°C. Na vlastní kůži jsme si ověřili, že se v Mrtvém moři nedá plynule plavat, protože tomu brání hustota, která je sedmkrát větší než v moři. Voda je tak agresivní, že kapka vody v oku způsobí velkou bolest a je nutno oči okamžitě vypláchnout normální vodou. Pro tento účel je hned u schodů, kterými se vstupuje do moře instalován kohoutek „na vypláchnutí“ očí, což několik z nás velice brzy použilo...Průvodce nám připomněl existenci Sodomy a Gomory na jihu Mrtvého moře.

Masáda

Je strmý vrch, který vystupuje z Judské pouště asi 80-90km na jih od Jeruzaléma a 4km od západního břehu Mrtvého moře. Na horní plošině se rozkládá pevnost Fasáda, která v biblických dobách chránila brod přes Mrtvé moře. Její velikost je asi osm hektarů. Také Masáda má bohatou historii z níž nejznámější je působení Heroda Velkého, který v polovině r. 40 př. Kristem rozšířil pevnost Masády o další stavby, jejichž pozůstatky se zachovaly dodnes (rozsáhlé domy, sklady, paláce, velké cisterny na pitnou vodu, sauny, atd.)

Jeho stálé obavy o život ho nutily neustále budovat tvrz, která nemůže být zničena. Pevnost opevnil 6m vysokými kamennými dvojitými zdmi, které byly vybudovány v délce 1700m podél celého obvodu náhorní plošiny. Díky tomuto jeho komplexu „strachu o život“ můžeme ještě nyní v roce 2000 po Kristu obdivovat mistrovskou ukázkou inženýrsko-architektonického díla. Nyní na tento vrch vede lanovka, kterou také většina účastníků naší výpravy použila. Lanovka je 600m nad hladinou moře.

Masáda nevešla do dějin židovského národa jen jako pevnost po strážce stavitelské. Odehrála se tady nejdramatičtější událost v historii Izraele. Když v r. 70 po Kristu římské legie pod vedením Tita dobyli celou Palestinu a Jeruzalém, židovští bojovníci se pod vedením Eleazára Bena Jaira přesunuli na Masádu. Tři roky bránili pevnost proti římské přesile. Když obyvatelé Masády viděli, že nedokáží již pevnost ubránit, rozhodli se pro kolektivní sebevraždu, protože nechtěli padnout do rukou nepřátel. Když Římané zasadili poslední bojový úder zjistili, že je přivítalo děsivé ticho. Uviděli skoro tisíc mrtvých těl. Obránci Masády se pro Židy stali symbolem hrdinství a odvahy při

otroctví nebo smrti. Z tragické události se zachránily dvě ženy a pět dětí, kteří vydali svědectví o událostech Masády. O těchto událostech píše známý židovský spisovatel a historik Jozef Flávius v knize „Židovská válka“

Nazaret

Je město, kde prožil Ježíš své mládí. Nyní se toto město nazývá Nasra. Nejstarší historická svědectví pocházejí z vykopávek. Byly objeveny jeskyně, vykopané ve skále, síla na obilí a vázy na uchování potravin. Na kraji města zůstala jen malá židovská komunita, s kterou žila malá menšina věrných Ježíši. Mezi nimi byli „bratři Pána“, kteří zachovávali genealogie jeho rodiny. V čele sál Júda tadeáš, kolem něhož žila v tajnosti židovsko-křesťanská komunita (4. stol.). Dům Marie byl postupně změněn na křesťanskou synagogu. Kolem 5. století byl nahrazen byzantským kostelem s třemi loděmi. Na podlaze se našla mozaika s křížem, což dokazuje, že bazilika byla postavena před r. 427, protože v tomto roce zakázal císař Theodósius II. zobrazovat kříže. Jeskyně nebyla spojená s kostelem. Vcházelo se do ní po schodech. Tato stavba sloužila až do křížáckých dob. První zprávy o poutnících jsou z r. 570.

r. 614 – invaze Peršanů Židé se přidali k Peršanům a ničili křesťanské stavby.

r. 629 – císař Heraklios porazil Peršany a pomstil se Židům.

r. 630 – je rok likvidace židovského Nazareta. O několik roků později získal Nazaret nové majitele – muslimy.

r. 1099 – Nazaret obsadili křižáci.

r. 1109 – Tankredi galilejský král dal postavit křižáckou katedrálu nad starou byzantskou bazilikou. (75m dlouhá, 30m široká). Nazaret byl povýšený na biskupské sídlo.

r. 1187 – Saladin porazil křižáky.

r. 1263 – Sultán Baibas zničil kostel, po kterém zůstaly jen trosky, které zakryly jeskyni zvěstování. Křesťané se nesměli zdržovat na těchto místech.

r. 1730 – františkáni postavili malý kostelík, kterým připojili k sobě Jeskyni na způsob krypty pod hlavním oltářem. V ní byl postavený malý oltář s nápisem, který je dodnes vidět: „tady se slovo stalo Tělem“.

r. 1877 – františkánský kostel povýšen na farnost a o něco zvětšený.

r. 1959 – kostel byl zbourán, aby se uvolnilo místo na stavbu Baziliky Zvěstování.

Sobota 27. března

Ty s mělčím spánkem, případně ty méně unavené, probudil ve 04:10 šílící muenzim modlící se z minaretu několik málo metrů od našeho hotelu Sv. Gabriel, který byl v minulosti klášterem. První noc to ale do mých snů nemělo šanci proniknout. Až ty dvě následující jsem se na velmi krátký okamžik připojila k bratrům muslimům a s tváří v polštáři se vroucně modlila, aby už přestal.

Po snídani jsme usedli do našich (a)klimatizovaných autobusů a vyrazili za naplánovaným programem. Cestování severní částí země byla opravdu změna. Předěšlé dny jsme projížděli dlouhé kilometry pouští, severní část země je naopak velmi úrodná krajina plná zeleně, oplývající mlékem a medem.

Nejdříve jsme navštívili horu blahoslavenství, kde se připomíná Ježíšovo horské kázání. Je to prostě jeden z kopců v krajině kudy Pán Ježíš procházel, kázal a

uzdravoval. Místní kostel byl pro tak početnou skupinu poutníků příliš malý, proto jsme mši svatou sloužili v amfiteátru v areálu zahrady.

Protože malá skupinka našich poutníků byla účastníky neokatechumenátního hnutí, následovala krátká návštěva Domu v Galilei, kde probíhá formace členů tohoto hnutí. Velmi rozsáhlý a okázalý komplex budov ještě nebyl dokončen.

Po kratší projížďce autobusem jsme dorazili do Kafarnaa a jak Pán Ježíš slíbil, z tohoto velkého města opravdu zůstali pouze trosky. Prohlédli jsme si mimo jiné i zbytky Petrova domu, kde Pán Ježíš často pobýval a kde uzdravil Petrovu tchýni. Podle domněnky jednoho z duchovních to byl snad také důvod, proč ho potom Petr zapřel. Nedaleko jsme se, my šťastnější již podruhé, potkali se svišti. Následoval volný program během kterého se většina rozhodla navštívit restauraci u Genezeretského jezera, kde se podávala tradiční ryba sv. Petra se salátem, pečivem a případně i pivem. Nejodolnější poutníci, skauti a salesiáni se šli koupat, ostatní se spokojili s krmením zmlsaných a nedravých sumců.

Pokračovali jsme návštěvou Tabgy - 7 pramenů, což je podle tradice místo kde došlo k zázračnému rozmnožení chlebů. Ve zdejším kostele je přímo pod obětním stolem kámen, na kterém měl Pán Ježíš sedět. Při naší návštěvě už byl vyhlazen téměř k podlaze.

Nedaleko je kostel primátu sv. Petra, kde jsme si připomněli rozhovor Pána Ježíše a sv. Petra. Uvnitř je kámen, kde Ježíš rozmlouval s učedníky o tom, za koho ho pokládají a kde svěřil Petrovi klíče od nebeského království. Na velké mozaice byl vyobrazen jeden z papežů minulého století, který se zde při své návštěvě dlouze modlil a plakal ležíc na tomto památném kameni, když si uvědomoval náročnost úkolu Petrových nástupců.

Autobusem jsme přešli na druhý břeh Genezeretského jezera, kde část poutníků vyrazila na krátkou plavbu lodí po jezeře a připomněla si příhodu utišení bouře. K neskrývanému zklamání některých ale tentokrát žádná nenastala. Někteří z poutníků proto raději vyrazili na geologický průzkum krajiny.

Kolem páté dorazily oba autobusy zpátky k hotelu a každý si trávil volný čas podle svých představ. My jsme vyrazili do města a snažili se prohloubit úzkými uličkami. I tady to chvílemi připomínalo Francouzskou, tak jsme si alespoň nepřipadali tak ztracení. Navíc většina domorodců uměla anglicky a někteří se snažili komunikovat aniž by chtěli něco prodat. Při zpáteční cestě do hotelu jsme, domnívám se, také pochopili, jak to bylo s Ježíšovým kázáním v Nazaretě po kterém ho chtěli ukamenovat. Kopců je v Nazaretě plno a jsou velmi strmé. Takže pokud ho našťvaní vyvedli na kopec velmi rychle, nemusel Pán Ježíš ani použít velký zázrak aby prošel jejich středem zpátky, i nás cesta připravila o dech.

Kantilena zpívala v Zábrdovicích

V sobotu večer 4. září zahájil koncertní sezonu v zábrdovickém chrámu Nanebevzetí Panny Marie 2004/2005 zcela netradičně špičkový dívčí pěvecký soubor KANTILENA, který je součástí Státní filharmonie Brno. Jeho zakladatel a současně hlavní sbormistr Ivan Sedláček vybral na úvod koncertu Duchovní hudby a Roku české hudby z díla renesančního klasika G.P. da Palestrina AVE MARIA COELORUM a ALMA REDEMPTORIS MATER, které osobně dirigoval. KANTILENA se představila nástupem v presbytáři, kde úvodní skladby provedla opravdu mistrovsky.

Zatímco varhaník Jakub Janšta preludoval, přesunul se sbor na kostelní kůr. A odtamtud po chvíli zazněla mše letošního pětasedmdesátníka, mistra Petra Ebena: MISSA ADVENTUS ET QUADRAGESIMAE. V šestidílné skladbě tématicky sledující latinskou liturgii mše svaté, se uplatnilo pečlivé pěvecké vypracování jejich jednotlivých částí, hudebně korespondující s jejich textovým obsahem. Byla to skutečně meditace, od hladícího Kyrie přes rytmicky svižné Credo, přes jakoby z hloubky klanění v Sanctus až po vroucí Benedictus. Agnus Dei umocněno dívčími hlasy bylo skutečnou vroucí prosbou o mír Dona nobis pacem. Mistrovské nastudování šéfdirigentem Ivanem Sedláčkem odměnilo početné posluchačstvo dlouhotrvajícím potleskem.

Brněnský hudební skladatel, profesor skladby na Janáčkově akademii múzických umění František Emmert, zkomponoval pro tento sbor již několik skladeb. Tentokrát měli posluchači možnost poslechnout si rozměrnou duchovní skladbu nazvanou prostě TE DEUM. Latinský text pečlivě přeložený do češtiny umožnil posluchačům, kteří se alespoň částečně orientují v církevní latině sledovat její tři části: Te Deum laudamus, Te gloriosus apostoloeum chorus a Tu rex gloriae.

Úvodem zazní jen varhany. Poté jakoby pěvecký dialog mezi svítivým sopránem Beaty Toczyské a sametovým altem Markéty Kubínové sbor jen v pianissimu podepíral. Ale i sbor, zvláště ve střední části, kdy Pána oslavuje sbor apoštolů, uplatnil své sborové mistrovství. Krásná, ale zvukově technicky náročná skladba, vyjadřující hluboký náboženský obsah, jakoby měla své zvukové prameny kdesi v gotice, byla se sborem nastudována mladým sbormistrem Jakubem Kleckerem. Na varhany doprovázel opět Jakub Janšta.

Při závěrečné děkovačce, opět v presbytáři, poděkoval přítomný skladatel Emmert nejen sólistům, dirigentu a varhaníkovi, ale celému sboru za provedení své skladby. K díkům všem účinkujícím se připojili potleskem i posluchači za nevšední umělecký zážitek, dotýkající se duší.

VaM